

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

รหัสคู่มือ ศทส./สสภ.๒/๒๕๖๐

หน่วยงานที่จัดทำ

ฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ที่ปรึกษา

- นายวีรวัฒน์ อังศุพานิชย์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- นางรดา รุจิณรงค์ ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๑ เล่ม

เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

คำนำ

ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ กระบวนการ ขั้นตอนในการพัฒนาระบบนั้น มีความสำคัญ ทั้งการสร้างระบบงานใหม่หรือปรับปรุงระบบงานเดิมให้ดี ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมต่อการใช้งาน โครงสร้างพื้นฐานภายในองค์กร ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

หลักการในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ต้องตอบสนองต่อความต้องการของ ผู้ใช้งาน ดังนั้นในการศึกษา การวิเคราะห์ กำหนดขั้นตอนหรือกิจกรรมในการพัฒนาระบบด้วยความชัดเจน ช่วยลดความยุ่งยากในการพัฒนาระบบได้ กำหนดมาตรฐานในการพัฒนาระบบ เพื่อให้งานมีมาตรฐานเดียวกัน สะดวกในการเขียนโปรแกรม ช่วยให้ทีมงานพัฒนาระบบแก้ปัญหาได้เร็วขึ้น ตรวจสอบข้อผิดพลาดได้อย่าง สะดวก ตลอดไปถึงการบำรุงรักษาระบบ

เพื่อให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียด ขั้นตอน การปฏิบัติงาน การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพ ทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual) กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับ ผู้พัฒนาระบบได้มีแนวทางเพื่อการพัฒนา การบำรุงรักษาระบบให้สามารถพร้อมใช้งาน และเพื่อเป็นประโยชน์ ในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
ส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมชลประทาน

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขต	๑
คำจำกัดความ	๑
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๒
Work Flow	๖
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑๐
ระบบติดตามประเมินผล	๑๔
ภาคผนวก	๑๕
๑) รายชื่อผู้จัดทำ	๑๖

คู่มือการปฏิบัติงาน การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียด ขั้นตอน การปฏิบัติงาน การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

๑.๒ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงวิธีการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาให้การทำงานเป็นมืออาชีพ และใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคลากรภายนอก ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใจ และใช้ประโยชน์จากกระบวนการที่มีอยู่ เพื่อขอการรับบริการที่ตรงกับความต้องการ

๑.๓ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างมาตรฐานการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของกรมชลประทาน

๒. ขอบเขต

คู่มือกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำหรับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมชลประทาน ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

- ๒.๑ รับเรื่องการขอความอนุเคราะห์ในการพัฒนาระบบ
- ๒.๒ ผู้บังคับบัญชาพิจารณา
- ๒.๓ การวิเคราะห์ ศึกษาความต้องการของผู้ใช้งาน
- ๒.๔ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ
- ๒.๕ ออกแบบระบบ
- ๒.๖ พัฒนาระบบ
- ๒.๗ ทดสอบ/แก้ไข
- ๒.๘ จัดทำคู่มือประกอบ สำหรับผู้ปฏิบัติงานและผู้ดูแลระบบ
- ๒.๙ ติดตั้ง
- ๒.๑๐ จัดฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานและผู้ดูแลระบบ
- ๒.๑๑ ประเมินผล

๓. คำจำกัดความ

๓.๑ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System) หมายความว่า กระบวนการทำงานเกี่ยวกับข้อมูลเชิงพื้นที่ (spatial data) ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยการกำหนดข้อมูลเชิงบรรยายหรือข้อมูลคุณลักษณะ (attribute data) และสารสนเทศ เช่น ที่อยู่ บ้านเลขที่ ที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งในเชิงพื้นที่ (spatial data) เช่น ตำแหน่งบ้าน ถนน แม่น้ำ เป็นต้น ในรูปของ ตารางข้อมูล และฐานข้อมูล

๓.๒ **ข้อมูลเชิงพื้นที่ (spatial data)** หมายความว่า เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่ตั้งของข้อมูลต่าง ๆ บนพื้นโลก ซึ่งข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สามารถแสดงสัญลักษณ์ได้ ๓ รูปแบบ คือ ๑) จุด (Point) จะใช้แสดงข้อมูลที่เป็นลักษณะของตำแหน่งที่ตั้ง ได้แก่ ที่ตั้งโรงเรียนในสังกัด กทม. , ที่ตั้งศูนย์บริการสาธารณสุข, ที่ตั้งสำนักงานเขต เป็นต้น ๒) เส้น (Line) จะใช้แสดงข้อมูลที่เป็นลักษณะของเส้น เช่น ถนน, แม่น้ำ, ทางด่วน เป็นต้น และ ๓) พื้นที่ (Area or Polygon) จะใช้แสดงข้อมูลที่เป็นลักษณะของพื้นที่ เช่น พื้นที่ขอบเขตการปกครอง, พื้นที่อาคาร เป็นต้น

๓.๓ **ข้อมูลเชิงบรรยายหรือข้อมูลคุณลักษณะ (attribute data)** หมายความว่า เป็นข้อมูลเชิงตัวเลขหรือเชิงคุณภาพ ซึ่งบอกคุณลักษณะของข้อมูลเชิงพื้นที่ ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรง GIS ในปัจจุบัน นิยมใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งหลาย เช่น dBase, FoxPro, Oracle, Microsoft Access เป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ ระบบการจัดการข้อมูลที่กล่าวมานี้ทำหน้าที่จัดการและประมวลผลข้อมูล ที่จะบอกคุณลักษณะของข้อมูลเชิงพื้นที่ การเชื่อมโยงข้อมูลเชิงพื้นที่เข้ากับข้อมูลลักษณะประจำ โดยอาศัยรหัสร่วม (Common key code) (สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน), ๒๕๔๗)

๓.๔ **ระบบฐานข้อมูล (Data base)** หมายความว่า ระบบจัดเก็บข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบำรุงรักษาข้อมูล (Maintain information) และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ได้ทุกเมื่อที่ต้องการ

๓.๕ **วิเคราะห์ความต้องการ/วิเคราะห์ปัญหา** หมายความว่า การศึกษาวิถีทางหรือแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปใช้ในการ ออกแบบและสร้างระบบงานสารสนเทศด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ นักวิเคราะห์ระบบคือผู้ทำหน้าที่ วิเคราะห์ ออกแบบ และบางครั้งเขียนโปรแกรม นักวิเคราะห์ระบบควรมีความรู้ด้าน เทคนิค มีทักษะด้านการวิเคราะห์ ด้านการจัดการ และการสื่อสารระหว่างบุคคล

๓.๖ **การออกแบบระบบ** หมายความว่า การออกแบบรายละเอียดหรือการออกแบบเชิงกายภาพ (physical design) ประกอบด้วย การออกแบบผลลัพธ์ การออกแบบวิธีการนำข้อมูลเข้า การออกแบบส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ การออกแบบเพิ่มข้อมูลและฐานข้อมูล การพิจารณาด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และอุปกรณ์การสื่อสารที่ต้องใช้ในระบบ

๓.๗ **การพัฒนาบบ** หมายความว่า การสร้างระบบงานใหม่หรือปรับเปลี่ยนระบบงานเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้สามารถทำงานเพื่อแก้ปัญหา โดยการกำหนดความต้องการด้านซอฟต์แวร์ หมายถึงนำระบบที่ได้ออกแบบไว้ มาทบทวนเพื่อกำหนดการจัดทำซอฟต์แวร์ การออกแบบซอฟต์แวร์ การเขียนโปรแกรม และการทดสอบโปรแกรม

๓.๘ **เครื่องมือในการพัฒนาระบบ (Tools)** หมายความว่า ซอฟต์แวร์ที่ช่วยสร้างหรือวาดแบบจำลองชนิดต่าง ๆ ตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลอง ช่วยสร้างรายงานและแบบฟอร์ม รวมทั้งช่วยสร้างโค้ดโปรแกรมให้อัตโนมัติ

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๔.๑ **ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร** กำกับ ดูแล ให้นโยบาย ข้อเสนอแนะและสนับสนุนการดำเนินงาน

๔.๒ **ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ** ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในภาพรวม

๔.๓ หัวหน้าฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงาน การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

๔.๔ ผู้พัฒนาระบบ วิเคราะห์ความต้องการ วิเคราะห์ปัญหา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน และดำเนินการออกแบบ พัฒนาระบบ จัดทำคู่มือและอบรมผู้ใช้งาน

๔.๕ ผู้ให้บริการ แจ้งความประสงค์ขอรับบริการ โดยให้ข้อมูล เสนอแนะ ระบบงานที่ต้องการแก่ผู้พัฒนาระบบ

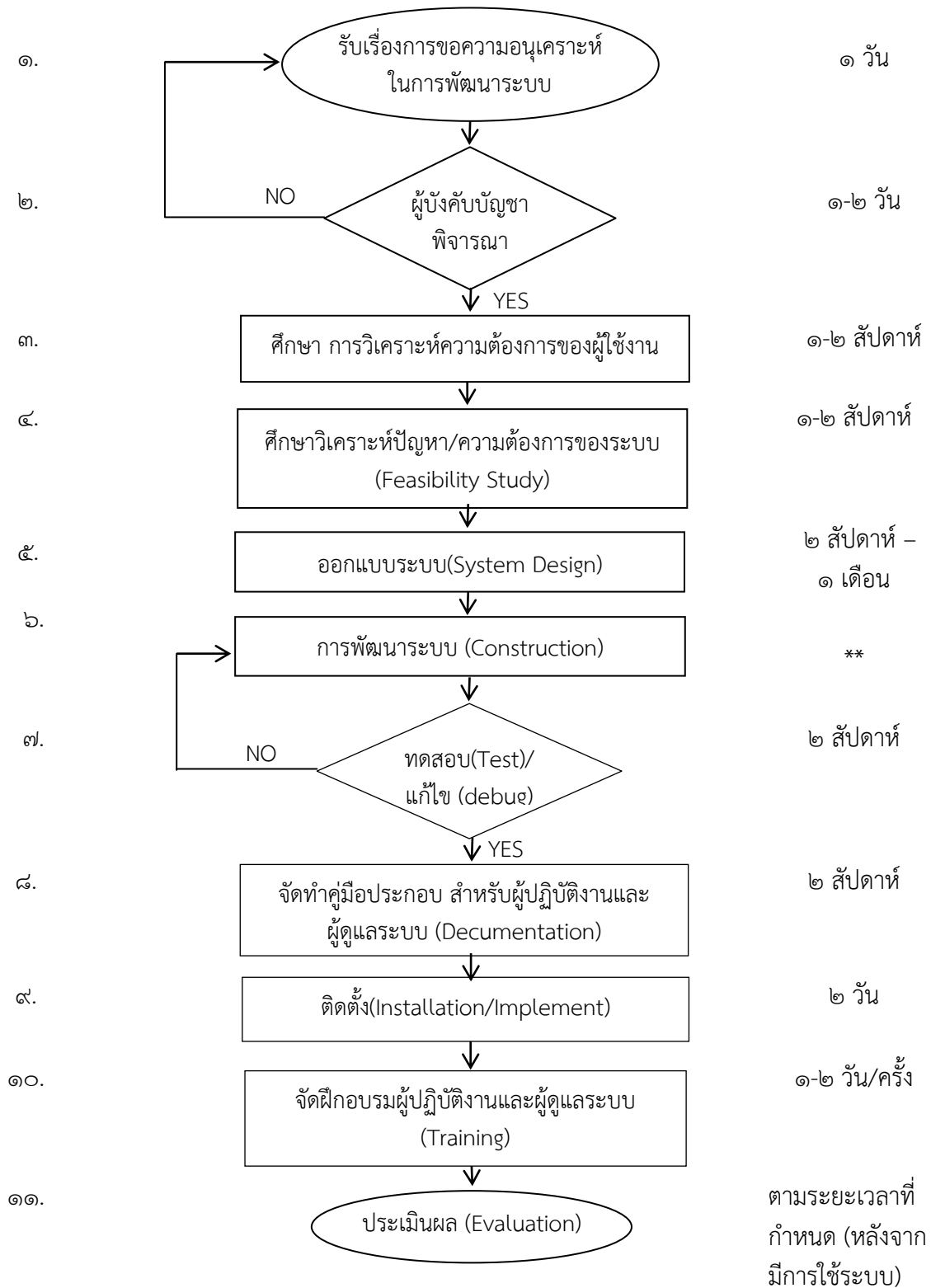
สรุปกระบวนการ การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมชลประทาน

กระบวนการ การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมชลประทาน ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- ๑.๑ รับเรื่องการขอความอนุเคราะห์ในการพัฒนาระบบ
- ๑.๒ ผู้บังคับบัญชาพิจารณา
- ๑.๓ ศึกษา การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน
- ๑.๔ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการของระบบ (Feasibility Study)
- ๑.๕ ออกแบบระบบ (System Design)
- ๑.๖ การพัฒนาระบบ (Construction)
- ๑.๗ ทดสอบ(Test)/แก้ไข (debug)
- ๑.๘ จัดทำคู่มือประกอบ สำหรับผู้ปฏิบัติงานและผู้ดูแลระบบ (Documentation)
- ๑.๙ ติดตั้ง(Installation/Implement)
- ๑.๑๐ จัดฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานและผู้ดูแลระบบ (Training)
- ๑.๑๑ ประเมินผล (Evaluation)

Work Flow กระบวนการ การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมชลประทานในภาพรวม
ลำดับที่ ผังกระบวนการ เวลา

รวมเวลาทั้งหมดประมาณ 3 เดือน 7 วัน

หมายเหตุ ** ระยะเวลาขึ้นอยู่กับระบบยาก-ง่าย ยุ่งยาก ซับซ้อนหรือไม่ มีรูปแบบข้อมูล โครงสร้างของระบบที่แตกต่างกัน

๕. Work Flow

ชื่อกระบวนการ : การพัฒนาระบบสารสนเทศศุภุมิศาสตร์

ตัวชี้วัดที่สำคัญของกระบวนการ : ระดับความสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาระบบ ,ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑.		๑ วัน	ผู้ขอรับบริการแจ้งความต้องการขอความอนุเคราะห์ในการพัฒนาระบบ	-	๑.ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร /ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ ๒.สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ
๒.		๑-๒ วัน	ผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็นในการพัฒนาระบบ	-	๑.ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร /ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ ๒.ฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
๓.		๑-๒ สัปดาห์	ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ความต้องการของผู้รับบริการ (User Requirement)	เป็นไปตามความต้องการ/เป้าหมายของผู้ขอรับบริการ	๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ๒.สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๔.		๑-๒ สัปดาห์	ศึกษา วิเคราะห์ สถานภาพของระบบ หรือข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing System) และความต้องการใช้ ข้อมูล ของหน่วยงานต่างๆ เพื่อหา ข้อสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาของสารสนเทศ ที่ต้องการ และกำหนดขอบเขตของ ระบบสารสนเทศที่จะพัฒนา	สอดคล้องและเหมาะสมกับตาม ความต้องการของผู้รับบริการ	๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ ๓.สำนัก/กอง ผู้ขอรับ บริการ
๕.		๒ สัปดาห์ – ๑ เดือน	ออกแบบขั้นตอน ความสามารถในการ ทำงานของโปรแกรมหรือระบบที่จะ พัฒนา (Input/Output Process) โครงสร้างระบบ, ฐานข้อมูล รวมทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์, การ แสดงผล/การนำเสนอข้อมูล (Data Display), การกำหนดสิทธิ์การเข้าใช้ งานระบบ	เป็นไปตามหลักวิชาการ และความ ต้องการของผู้ขอรับบริการ	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ
๖.		**	เขียนโปรแกรมเพื่อให้เป็นไปตาม คุณสมบัติและรูปแบบ ต่าง ๆ ที่ได้ ออกแบบไว้	เป็นไปตามหลักวิชาการ และ โครงสร้างระบบที่ออกแบบไว้	๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๗.	<pre> graph TD B((B)) --> D{ทดสอบ(Test)/ แก้ไข (debug)} D -- NO --> B D -- YES --> Next[ ] </pre>	๒ สัปดาห์	การทดสอบระบบ ตรวจสอบหาข้อผิดพลาดของระบบ และดำเนินการแก้ไข	ไม่มีข้อผิดพลาดในส่วนของโครงสร้างภาษาหรือรูปแบบในการเขียนโปรแกรม (Syntax) และขั้นตอนการทำงานของระบบ	๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ
๘.	<pre> graph TD A[จัดทำคู่มือประกอบ สำหรับ ผู้ปฏิบัติงานและผู้ดูแลระบบ (Documentation)] --> Next[ ] </pre>	๒ สัปดาห์	จัดทำคู่มือของระบบทั้งในส่วนผู้พัฒนา และผู้ใช้งาน	ตามรูปแบบของการทำคู่มือการใช้งานระบบที่กรมกำหนด	๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ
๙.	<pre> graph TD A[ติดตั้ง(Installation/Implement)] --> C((C)) </pre>	๒ วัน	ติดตั้งระบบและเปิดใช้งานระบบ	เป็นไปตามหลักวิชาการ และโครงสร้างระบบที่ออกแบบไว้	๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ ๓.สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑๐.		๑-๒ วัน/ครั้ง	อบรมการใช้งานของระบบให้กับ ผู้ใช้งาน / ผู้ดูแลระบบ และส่งมอบ ระบบให้สำนัก/กองผู้ขอรับบริการ	ผู้ใช้งานสามารถใช้งานระบบได้	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒. ผู้พัฒนาระบบ ๓. สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ
๑๑.		ตามระยะเวลาที่ กำหนด (หลังจาก มีการใช้ระบบ)	สรุปผลการดำเนินการและติดตาม ประเมินผลระบบ	ตัวชี้วัดที่กำหนด	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒. สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ

หมายเหตุ ** ขึ้นอยู่กับระบบยาก-ง่าย ยุ่งยาก ซับซ้อนหรือไม่ มีรูปแบบข้อมูล โครงสร้างของระบบที่แตกต่างกัน

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	เอกสาร/ระเบียบ/แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน
๑. รับเรื่องการขอความอนุเคราะห์ในการพัฒนาระบบ	๑. ผู้ขอรับบริการส่งบันทึกแจ้งความต้องการพัฒนาระบบ หรือปรึกษาปัญหาการปฏิบัติงานหรือระบบที่ใช้งาน ๒. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ พิจารณาผู้รับผิดชอบ และมอบหมายให้ดำเนินการ	๑. บันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ในการพัฒนาระบบ	๑. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร / ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ ๒. สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ	-
๒. ผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็นในการพัฒนาระบบ	๑. ผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็นในการพัฒนาระบบ ๒. กำหนดผู้รับผิดชอบ และมอบหมายให้ดำเนินการ	-	๑. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร / ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ ๒. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์	-
๓. ศึกษา การวิเคราะห์ ความต้องการของผู้ใช้งาน	รวบรวมความต้องการของผู้รับบริการ (User Requirement)	-	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒. สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ	ผู้ขอรับบริการให้ข้อมูลความต้องการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน
๔. ศึกษา วิเคราะห์ สถานภาพของระบบหรือข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing System) และความต้องการใช้ข้อมูลของสำนัก/กองที่ขอรับบริการ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาของระบบที่ต้องการ และกำหนดขอบเขตของระบบที่จะพัฒนา	๑. รวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้ใช้งาน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ๒. ศึกษา วิเคราะห์ สถานภาพของระบบหรือข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing System) ๓. กำหนดกรอบแนวทางหรือขอบเขตในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ตามความต้องการของผู้ใช้งาน ๔. ประชุมและหาข้อสรุปกรอบและแนวทางการพัฒนา	-	๑. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร / ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ ๒. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์	๑. แนวทางการพัฒนาระบบมีความสอดคล้องตามความต้องการของผู้รับบริการ ๒. จะต้องพิจารณาถึงงบประมาณ วิธีการดำเนินงาน เทคโนโลยี และระยะเวลาในการพัฒนาระบบที่เหมาะสม

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	เอกสาร/ระเบียบ/แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน
<p>๕. ออกแบบขั้นตอน ความสามารถในการทำงานของโปรแกรมหรือระบบที่จะพัฒนา (Input/Output Process) โครงสร้างระบบ ฐานข้อมูล รวมทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ การแสดงผลการนำเสนอ ข้อมูล (Data Display)</p>	<p>๑. รวบรวมความต้องการในระบบใหม่จากผู้ใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือชนิดต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น Data Dictionary, Data Flow Diagram, Process Specification, Data Model, System Model, Prototype, system Flowcharts, Entity Relationship Diagram: E-R Diagram</p> <p>๒. การออกแบบเชิงกายภาพ (Physical Design) หรือเชิงเทคนิค โดยระบุถึงคุณลักษณะของอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ เทคโนโลยี โปรแกรมภาษาที่จะนำมาทำการเขียน โปรแกรม ฐานข้อมูลของการออกแบบ เครือข่ายที่เหมาะสมกับระบบ ซึ่งมีระดับ การออกแบบ ดังนี้</p> <p>๒.๑ ออกแบบฐานข้อมูลในระดับ Physical</p> <p>๒.๒ ออกแบบ Application</p> <p>๒.๓ ออกแบบเชิงตรรกะ (Logical Design) โดยการออกแบบลักษณะการทำงานของระบบ กำหนดถึงลักษณะของรูปแบบ รายงานที่เกิดจากการทำงานของระบบ ลักษณะของการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ และ ผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ ซึ่งจะเลือกใช้การ นำเสนอรูปแบบของรายงาน และ ลักษณะ ของจอภาพ</p> <p>๓. การกำหนดสิทธิ์การเข้าใช้งานระบบ</p> <p>๔. จัดทำเอกสาร System Design Specification เพื่อให้ผู้พัฒนาสามารถใช้เป็นแบบในการเขียนโปรแกรม</p>	-	<p>๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ ๓.สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ</p>	<p>๑.รายละเอียด ขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปตามหลักการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศ</p>

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	เอกสาร/ระเบียบ/แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน
	๕. ติดต่อประสานงานกับผู้ให้บริการ เพื่อประชุมหารือสรุปแนวทางการพัฒนา			
๖.เขียนโปรแกรมเพื่อให้เป็นไปตามคุณลักษณะและรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้	๑.เขียนชุดคำสั่ง (Coding) /พัฒนาระบบงานให้ได้ตรงตามการออกแบบไว้ ๒.เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลและ ๒.จัดทำเอกสารวิเคราะห์และพัฒนาควบคู่ไปด้วยเพื่อใช้ในการตรวจสอบและปรับปรุงภายหลัง	-	๑.ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ ๓.สำนัก/กอง ผู้ให้บริการ	การพัฒนาระบบเป็นไปตามที่ออกแบบไว้
๗. การทดสอบระบบ ตรวจสอบหาข้อผิดพลาดของระบบ และดำเนินการแก้ไข	๑.ทำการทดสอบโปรแกรม ตรวจสอบหาข้อผิดพลาดของโปรแกรมที่พัฒนา ๒. หากพบข้อบกพร่องไม่เป็นไป ตามที่ได้ ออกแบบไว้ให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและ ทดสอบซ้ำ เพื่อให้ได้ระบบงานและ การใช้งานที่ ถูกต้องสมบูรณ์	-	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ	๑.ชุดคำสั่งมีความถูกต้อง และการพัฒนาระบบเป็นไปตามที่ ออกแบบไว้
๘.จัดทำคู่มือของระบบทั้งในส่วนผู้พัฒนา และผู้ใช้งาน	๑.จัดทำคู่มือสำหรับผู้ดูแลระบบ (System/Programmer manual) ๒.จัดทำคู่มือการใช้งานระบบ(User manual)	-	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ	ผู้ใช้งาน (User) สามารถใช้คู่มือ ประกอบการปฏิบัติงาน ได้
๙.ติดตั้งระบบ และส่งมอบระบบให้ผู้ ขอรับบริการ	๑.ติดตั้งระบบ พร้อมอุปกรณ์ประกอบ (ถ้า มี) ให้กับผู้ใช้งาน ๒.ทำบันทึกส่งมอบระบบให้สำนัก/กอง ผู้ขอรับ บริการ	บันทึกข้อความการส่งมอบระบบ	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ ๓.สำนัก/กอง ผู้ให้บริการ	ระบบและอุปกรณ์ต่างๆ สามารถใช้งานได้
๑๐.อบรมการใช้งานของระบบให้กับ ผู้ใช้งาน	๑.ประสานงานกับสำนัก/กองผู้ให้บริการ เพื่อ จัดฝึกอบรม ๒.จัดฝึกอบรมให้ผู้ใช้งาน และผู้ดูแลระบบ (ตามที่ตกลงกับสำนัก/กองผู้ให้บริการ)	๑.เอกสาร/ระเบียบการจัดฝึกอบรม ๒.แบบประเมินผลการฝึกอบรม	๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.ผู้พัฒนาระบบ ๓.สำนัก/กอง ผู้ให้บริการ	เป็นไปตามแนวทางการ จัดฝึกอบรมที่กรมฯ กำหนด

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	เอกสาร/ระเบียบ/แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน
๑๑. สรุปผลการดำเนินการและติดตามประเมินผลระบบ	๑. ติดตามประเมินผลการใช้งานระบบ ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด ๒. สรุปผลการดำเนินการของการพัฒนา ระบบต่อผู้บังคับบัญชา		๑. ฝ่ายระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ๒.สำนัก/กอง ผู้ขอรับบริการ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน

๗. ระบบติดตามประเมินผล

กระบวนการ	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	วิธีการติดตามประเมินผล	ตัวชี้วัด	ผู้ติดตาม/ประเมินผล
กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์	ระบบมีความ ครบถ้วน สมบูรณ์ตรง กับความ ต้องการของผู้ใช้งานหรือผู้ ขอรับบริการ	ทดสอบการใช้งานอย่าง ต่อเนื่อง	ระดับความสำเร็จ ของการ พัฒนา ระบบและระดับ ความพึงพอใจของ ผู้ขอรับ บริการ	ฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ภาคผนวก

รายชื่อผู้จัดทำ

๑. นางอัจฉรา ดาวัน
๒. นางสาวณัชชา ศรีทองสุข
๓. นายกิตติธร สุภธรรมกิจ
๔. น.ส.กาญจนา โพนภาค

หัวหน้าฝ่ายระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์